

Motion

När är det rätt tid för att tänka nytt?

Vid kommunfullmäktiges möte i mars behandlades ärendet **Yttrande över kollektivtrafikplan för Trollhättan och Vänersborgs kommun år 2030 (Dnr KS 2017/144)**.

Mitt yrkande om ett tillägg till beslutsförslaget avsågs. Yrkandets hela text var:

*"Kommunfullmäktige vill **vidare föreslå** att projektgruppen i det fortsatta arbetet översiktligt borde presentera ett avsnitt, för att se om tanken om "avgiftsfri kollektivtrafik" kan inordnas i planen inom tidsramen fram till år 2030."*

Fullmäktige avsåg mitt yrkande utan att någon enda ledamot talade emot mitt förslag. En möjlig förklaring kan vara att mitt förslag överraskade, en annan att jag yrkade vid fel tidpunkt och i fel ärende.

I fullmäktige gällde det trafikplanen för två grannkommuner, Trollhättan och Vänersborg.

Redan den 3 mars inkom till kommunkansliet en annan handling med i grunden samma frågeställningar. Handlingen "Årlig avstämning av trafikförsörjningsprogrammet 2019" kom via Kommunalförbundet Fyrbodalen från Västra Götalandsregionen.

Det är regionfullmäktige i Västra Götaland som med regelbundna intervaller antar aktuella "Regionala trafikförsörjningsprogram". Planen för programperioden 2017-2020 skall snart ersättas av en ny version som ska gälla fyra år framåt. Innan dess har kommunerna möjlighet att lämna synpunkter till regionens olika kommunalförbund som sammanställer underlaget och lämnar vidare till Västra Götalandsregionen.

I remisshandlingen finns sex frågor att ta ställning till. Här vill jag citera tre:

Har ni **inspel** på åtgärder som ger bättre resursutnyttjande och högre måluppfyllelse?

Har ni några övergripande **inspel** gällande revideringen av trafikförsörjningsprogrammet?

Övriga **inspel** som delregionala kollektivtrafikerådet vill skicka med?

Min uppfattning är att vi borde komma med ett sådant inspel. En av mina utgångspunkter är arbetspendlingen mellan Vänersborg och Trollhättan. Mellan 06:30 och 07:45 och på samma sätt senare på eftermiddagen är det tät biltrafik, det gäller främst på vägen ut och in via Gropbron men också via Vargön. I underlaget jag refererar till nu nämns samåkandet. Man konstaterar då att andelen bilpassagerare av totalt antal genomförda resor stannar vid 10%. I princip reser alltså en person i en bil från bostaden till arbetsplatsen och ett arbetspass senare i omvänd riktning.

Vi borde inte vara nöjda med de förändringar och förbättringar som redovisas i underlaget. Kollektivtrafikens utveckling är bra men tempot i förändringen år efter år är obefintlig.

Jag har svårt att hålla isär när det är rätt tid och rätt ställe med alla dessa planer som finns på lokal, delregional, regional och nationell nivå. Förmodligen stannar också remissen kring trafikförsörjningsprogrammet hos kommunstyrelsen och kommer aldrig till kommunfullmäktige.

Sannolikt är jag också denna gång för sent ute med mina tankar. Därför väljer jag att framföra mitt önskemål med denna motion.

Det finns exempel på städer och regioner där man lyckades med en mycket snabbare övergång till hållbart pendlande och resande. Övergång till helt skattefinansierat gratis kollektivtrafik var avgörande.

Redan idag skattefinansieras kollektivtrafiken, enbart försäljningen av periodkort och "biljetter" för enstaka resor räcker inte.

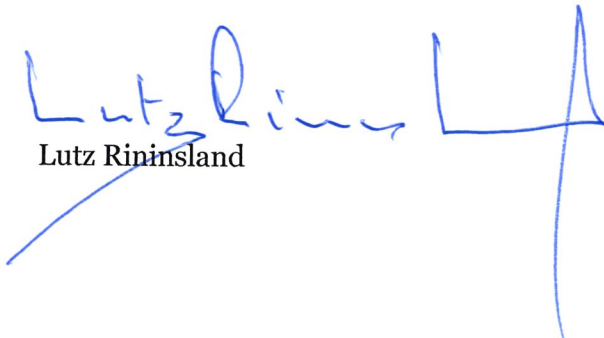
En sådan övergång stimuleras självfallet av möjligheten att man kan kliva på och stiga av när som helst och var som helst. Men för arbetspendlingen, som var min utgångspunkt, är annat avgörande. Under två korta perioder fem dagar i veckan behövs mångdubbelt antal bussar i trafiken som kör med mycket högre turtäthet än som behövs resten av dagen.

Det finns många fördelar med gratis kollektivtrafik. Men samhällets kostnad kan te sig alltför hög. Miljövinster däremot borde vara enorma, framför allt om vi har fordon som inte är beroende av fossilt bränsle.

Allt det där och mycket mer behöver vi veta. Ett gediget underlag skulle göra det möjligt för förtroendevalda att förstå om och när det kan vara rätt att lämna förslag "uppåt" i trafikplanedjungeln.

Därmed blir mitt yrkande:

Kommunfullmäktige ber om att kommunkansliets medarbetare tar fram en allsidig belysning av "gratis kollektivtrafik", där inte bara fördelar och nackdelar, vinster och kostnader framkommer, utan där det också lämnas ett besked när och i vilket sammanhang och på vilken nivå ett förslag att införa "gratis kollektivtrafik" bör vara möjligt att lansera.

Lutz Rininsland

2019-04-29